

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA S GRAVENHAGE
2513AA22

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
F 070 333 44 00
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2017-0000096088

Uw referentie
154071.184

Datum 26 juni 2017
Betreft Wml/ovo

Geachte voorzitter,

Met deze brief reageer ik, mede namens de staatssecretaris van Financiën, op uw brief van 12 april 2017 waarin u mij verzocht of ik uw analyse over de gevolgen van de Wet DBA voor personen met een fictieve dienstbetrekking onderschrijf. U vroeg mij ook of ik daarin aanleiding zie om, vooruitlopend op de herbezinning op de Wet DBA, stappen te zetten om het contractueel buiten toepassing verklaren van een fictieve dienstbetrekking alsnog uit te sluiten en zo de inkomenszekerheid voor deze groep te herstellen.

De in samenhang met de Wet DBA (Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties) geïntroduceerde systematiek van zekerheid vooraf door middel van (model)overeenkomsten houdt in dat opdrachtgevers en opdrachtnemers voorafgaande aan het aangaan van een arbeidsrelatie aan de Belastingdienst kunnen vragen of er een dienstbetrekking voortvloeit uit een (model)overeenkomst die zij willen toepassen op hun arbeidsrelatie(s).

Op verzoek van de uitvoeringspraktijk bij de Belastingdienst is met een wijzigingsbesluit¹ geregeld dat de fictieve dienstbetrekkingen voor gelijkgestelden en thuiswerkers niet van toepassing zijn indien de opdrachtnemer en de opdrachtgever daar gezamenlijk voor kiezen in een voor aanvang van de betaling van de beloning gesloten schriftelijke overeenkomst.

In de nota van toelichting bij dit besluit is aangegeven dat deze aanpassing nodig was, omdat de Belastingdienst aan een (model)overeenkomst niet altijd kan zien of de fictieve dienstbetrekkingen voor gelijkgestelden en thuiswerkers van toepassing zouden kunnen zijn. De bestaande criteria voor deze twee fictieve dienstbetrekkingen zijn namelijk algemeen van aard en zij kunnen zich voordoen in alle sectoren en bij uiteenlopende werkzaamheden. Of aan deze criteria wordt voldaan, was dan niet vooraf vast te stellen of uit te sluiten in een (model)overeenkomst en was dus ook niet op basis daarvan

¹ Besluit van 8 april 2016 tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 en het besluit van 24 december 1986, houdende vaststelling van een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 5 van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, artikel 5 van de Ziekwet en artikel 5 van de Werkloosheidswet (Stb. 1986, 655) in verband met de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties, Staatsblad 2016, 165 d.d. 28 april 2016

vooraf te controleren door de Belastingdienst. Strikt genomen zou de Belastingdienst in een groot aantal gevallen niet zonder meer aan de hand van (model)overeenkomsten vooraf kunnen beoordelen of de opdrachtgever de verplichting heeft loonheffingen af te dragen of te voldoen.

Datum
26 juni 2017

Voor de uitvoering van de deregulering van de beoordeling van arbeidsrelaties en de daarmee samenhangende nieuwe wijze om zekerheid te verschaffen over de loonheffingen werd het noodzakelijk geacht om het toepassingsbereik aan te passen van de fictieve dienstbetrekking voor gelijkgestelden en voor thuiswerkers. Deze aanpassing betekent dat bij het beoordelen van een (model)overeenkomst alleen getoetst hoeft te worden of er bij de daarin voorziene arbeidsverhouding sprake is van een echte dienstbetrekking of van een van de andere fictieve dienstbetrekkingen dan die van gelijkgestelden en thuiswerkers. Indien de arbeidsverhouding geen echte dienstbetrekking is en ook geen van de andere fictieve dienstbetrekkingen dan die voor gelijkgestelden en voor thuiswerkers van toepassing kan zijn, kan de Belastingdienst het oordeel geven dat er geen afdracht of voldoening van loonheffingen hoeft plaats te vinden. Toetsing van de arbeidsverhouding aan de fictieve dienstbetrekking van een thuiswerker of een gelijkgestelde is dan niet van belang ingeval de opdrachtgever en de opdrachtnemer er gezamenlijk in een voor aanvang van de betaling van de beloning gesloten schriftelijke overeenkomst voor hebben gekozen om die beide fictieve dienstbetrekkingen niet van toepassing te laten zijn.

Onze referentie
2017-0000096088

Onder de VAR-systematiek was het eveneens mogelijk afstand te doen van mogelijke rechten op een uitkering ingevolge de werknemersverzekeringen op grond van een fictieve dienstbetrekking, namelijk door het overleggen van een VAR-wuo of een VAR-DGA.

In uw brief merkt u op dat het besluit anders luidt dan eerder was aangekondigd. Dat deze anders luidt, wordt in de nota van toelichting bij het besluit toegelicht. Met het oog op de uitvoerbaarheid is ervoor gekozen voor het buiten toepassing stellen van de fictieve dienstbetrekkingen voor de gelijkgestelden en thuiswerkers uitsluitend als voorwaarde te stellen dat partijen vooraf in een schriftelijke overeenkomst vastleggen dat zij de toepassing van die fictieve dienstbetrekkingen willen uitsluiten. In het besluit is niet de voorwaarde opgenomen dat er sprake moet zijn van een door de Belastingdienst beoordeelde (model)overeenkomst. Het stellen van laatstgenoemde voorwaarde zou namelijk enkel leiden tot een louter administratieve voorwaarde, zonder inhoudelijke gevolgen. Of de arbeidsverhouding wel of niet kwalificeert als fictieve dienstbetrekking van een thuiswerker of een gelijkgestelde, is na de genoemde aanpassing van het besluit immers niet van belang voor beoordeling door de Belastingdienst. Dit hoeft namelijk niet te worden getoetst door de Belastingdienst ingeval de opdrachtgever en de opdrachtnemer er samen voor aanvang in schriftelijke overeenkomst ervoor hebben gekozen om die beide fictieve dienstbetrekkingen niet van toepassing te laten zijn. Het stellen van de voorwaarde dat er sprake is van een beoordeelde (model)overeenkomst zou geen toegevoegde waarde hebben. Partijen die wel een van de genoemde fictieve dienstbetrekkingen willen toepassen, houden die mogelijkheid indien aan de voor een van die

fictieve dienstbetrekkingen geldende voorwaarden is voldaan en de genoemde bepaling niet in de overeenkomst is opgenomen. Hetgeen hiervoor is opgemerkt is eveneens van toepassing op de artiestenregeling.

Datum
26 juni 2017

Het schrappen van de mogelijkheid om contractueel de genoemde fictieve dienstbetrekkingen uit te sluiten zou de beoordeling door de Belastingdienst van veel voorbeeldovereenkomsten weer onmogelijk maken. Op dit moment worden namelijk, ook nu de handhaving van de Wet DBA is opgeschort, nog steeds (model)overeenkomsten voor toetsing voorgelegd aan de Belastingdienst omdat partijen zekerheid vooraf willen over hun arbeidsrelatie.

Onze referentie
2017-0000096088

Indien het uitsluiten van de twee fictieve dienstbetrekkingen alleen mogelijk zou zijn in een door de Belastingdienst beoordeelde (model)overeenkomst en niet in elke schriftelijke overeenkomst, zou dit, zoals hiervoor vermeld alleen tot extra administratieve lasten leiden. Meer partijen zouden, omdat zij niet de gevolgen van een fictieve dienstbetrekking wensen, de overeenkomst alsnog voorleggen aan de Belastingdienst, alleen om te voldoen aan de administratieve voorwaarde.

Uit het voorgaande volgt dat ik het niet opportuun acht thans de mogelijkheid van het contractueel uitsluiten van de genoemde twee fictieve dienstbetrekkingen te beëindigen.

Een afschrift van deze brief zend ik ook aan de informateur.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

L.F. Asscher